
Zápal pro věc dovedl mladého studenta až k výzkumu čeljabinského meteoritu

Zápal pro věc dovedl mladého studenta až k výzkumu čeljabinského meteoritu

Ač je teprve ve druhém ročníku bakalářského studia, dostal příležitost zúčastnit se výzkumu, který bude vědce vzrušovat další desítky let. Student geologie [Přírodovědecké fakulty UK](#) Ladislav Nábělek na začátku března vyjel s RNDr. Guntherem Kletetschkou, Ph.D., na Sibiř, aby společně prozkoumali místo, kde letos 15. února dopadl na dno jezera Čebarkul meteorit.

Do výzkumného týmu Gunthera Kletetschky se přitom Ladislav Nábělek dostal souhrou okolností. „Když jsem nastoupil do prvního ročníku bakalářského studia, přemýšlel jsem, jak efektivně naložit s prvními třemi roky studia. Tušil jsem, že k výzkumu se dostanu nejdříve až v magisterském cyklu. Já jsem ale nechtěl marnit čas, chtěl jsem už během studií získat dobrou praxi pro své budoucí uplatnění,“ vzpomínal Ladislav Nábělek.

Zašel proto za doktorem Kletetschkou, který se právě v té době vrátil z několikaletého pobytu ve Spojených státech amerických do České republiky na Přírodovědeckou fakultu. Slovo dalo slovo a mladý talentovaný student tak od té doby působí v jeho laboratoři. „Varoval jsem ho, že nemám žádné zkušenosti, on mi ale řekl, že to vůbec nevádí, že se všechno naučím praxí,“ podotkl Ladislav Nábělek a vybídl ostatní studenty, aby se nebáli jít za tím, co je zajímavé. Kromě toho, že pomáhá v laboratoři doktoru Kletetschkovi, získal také prostor, kde může pracovat na svém vlastním výzkumu k bakalářské práci, v níž se věnuje tématu tzv. tunguzské události a impaktu meteoritu, který zasáhl Severní Ameriku před 12 900 lety. Po čase navíc začal pracovat v Geologickém ústavu Akademie věd ČR.

Cesta na Sibiř

Pro vědce, kteří se věnují vesmírnému výzkumu, se 15. únor 2013 stal skutečně památným dnem. Gunther Kletetschka okamžitě po té, co se roznesla světem zpráva o dopadu meteoritu nedaleko města Čeljabinsk, začal plánovat expedici na Sibiř. A Ladislavu Nábělkovi nabídl, aby jel s ním.

„Byl jsem pro všemi deseti. Nejen, že to byla výzva, ale také velká příležitost účastnit se takového projektu. Neváhal jsem ani chvíli,“ usmíval se a vzpomínal, že pro něj byla cesta obrovským zážitkem a zkušeností od začátku do konce. „Do té doby jsem ani nikdy neletěl letadlem.“

Když vědecký tým doputoval až k jezeru Čebarkul, na jehož dno meteorit dopadl, stala se z Ladislava Nábělka pravá ruka doktora Kletetschky. „Sítí z provazů jsme vymezili okolo kráteru plochu o rozměrech sedmdesát krát sedmdesát metrů, kde jsme v pravidelných bodech chtěli odebírat vzorky, měřit hloubku jezera a tloušťku ledu. Za tři dny, co jsme na Sibíři byli, jsme měli udělat asi 200 vrtů do ledu. Ukázalo se ale, že to je v tamních podmínkách naprosto nemožné. Nakonec se nám podařilo udělat jich asi jen něco přes dvacet. Provrtat se osmdesáticentimetrovým ledem bylo velmi náročné,“ vzpomínal student.

I navzdory dvacetistupňovým mrazům a ledovému větru se vědcům během třídenního pobytu na jezeře Čebarkul nakonec podařilo vzorky nasbírat. Při jejich zkoumání v laboratoři Přírodovědecké fakulty objevili jeden až tři milimetry velké odštěpky meteoritu. „Na největším vzorku jsme našli červené skvrny. Nevíme, jak se tam dostaly. Vypadají jako roztavená hmota, která rychle ztuhla. Nyní zjišťujeme, jestli k jejímu vzniku došlo už v atmosféře, nebo až po dopadu meteoritu na dno jezera,“ vysvětlil Ladislav Nábělek.

Členové českého vědeckého týmu zpracovali také magnetickou mapu místa. K samotnému meteoritu se však nedostali, kde přesně na dně jezera je, zatím totiž nevědí.

K jezeru Čebarkul by se čeští badatelé, včetně Ladislava Nábělka, mohli vrátit během léta, aby v místě pokračovali ve výzkumu. Plánují se porozhlédnout také po okolí a hledat další úlomky meteoritu. Je totiž pravděpodobné, že oblast Čeljabinska bude jimi poseta.